

Op 27. II. 1930

1 2 3

C 27048/1

Cena 3 Din.

25 417 D
28. 12. 1962

VESTNIK SOKOLSKE ŽUPE CELJE

Leto I. Celje, 1. aprila 1930. Štev. 1.

zhaja četritletno

stvo in najhiterjša borba za svobodo. Te borbe poslednjih let in sveto, na vojna znači svetstek borbe jugoslovenskega naroda za svobodo in znači ujedinitenje vseh plemev pod jedrnatim praporom. Je en del našega naroda je na žalost moral tudi sedaj podeti ujediniteljno borbo za svobodo.

I. vsesokolski zlet Sokola kraljevine Jugoslavije

Bratje, sestre!

Kmalu, prav kmalu bo naš veliki praznik. Potrudimo se, da pridemo nanj vsi pripravljeni in da bo v junški prestolici Jugoslavije na Vidov dan zbrana vsa Celjska Sokolska župa.

Društvene uprave naj vso svojo skrb posvetijo še te dni, ki nas ločijo od Beograda, vsesokolskemu zletu. Nacelo naših uprav bodi, da mora vsak član in članica v Beograd, da se v mogočni vseslovenski sokolski armadi naužije lepote sokolske ideje in uveri o njeni nepremagljivosti.

Isto velja za naraščaj:

Zdravol

ŽUPNO STAREŠINSTVO

Na delo!

Jugoslovanska plemena so zavzela v Evropi kraje, ki so bili od nekdanj pod najrazličnejšimi kulturnimi uplivi in ki so bili od nekdanj važno torišče gospodarskih, trgovskih in političnih teženj. S tem delom zemlje je bila tesno zvezana usoda jugoslovenskih plemen, ki so bila izročena najbolj groznemu izkoriščavanju bodisi v gospodarskem, nacionalnem ali socialnem pogledu. V dobi, ko so se drugi deli Evrope mirno razvijali, urejevali svoje materijalne in kulturne vrednote, sta vladala v naših krajih ogenj in meč, boj za nadvlado, boj za gospodarstvo in najidealnejša borba za svobodo. Te borbe so trajale do poslednjih let in svetovna vojna znači svrsetek borbe jugoslovenskega naroda za svobodo in znači ujedinjenje vseh plemen pod jednim praporom. Le en del našega naroda je na žalost moral tudi sedaj podleči nenasitnim željam tujega gospodstva.

Ujedinjeni jugoslovanski narod je začel z urejevanjem svoje države in polaganjem temelja za veliko bodočnost države, ki mora zavzemati odgovarjajoče ji mesto v svetovni politiki. Ali prokletstvo in uplivi prejšnjih časov so pokazali vse težkoče v tej borbi in povzročili so bratomorne politične boje, ki jih je zamogel ustaviti le naš vladar s krepkim udarcem, da reši narod in državo.

Razni kulturni uplivi so razdelili Jugoslovane v začetku njihove zgodovine v dva dela in povzročili so mnogo medsebojnega nezaupanja. En del je bil orijentiran v Rim, ki si je prisvojil nad njimi tudi politični upliv.

Germansko-madžarski upliv si je podjarmil z znano zavojevalno politiko velik del jugoslovenskega teritorija ter je stremel razširiti se po vsem jugoslovenskem ozemlju. »Drang nach Süden« in »Von Berlin bis Bagdad« so bila gesla te protislovenske politike, gesla režima, ki ni izbiral sredstev v dosego svojega cilja. Bil je to režim najgroznejšega izkoriščavanja in tlačenja Jugoslovanov v gospodarskem, socialnem, kulturnem in nacionalnem pogledu. »Divide et impera«. (»Razdeli in vladaj.«) Skozi stoletja so usajali v srca naše mladine gesla, ki naj povzročajo razdor Jugoslovenov, da že v kali zaduše vsako hrepenenje po ujedinjenju plemen. Hrvate proti Srbom, Srbe proti Hrvatom, Slovence proti Srbom in Hrvatom — to je bila dolgoletna vzgoja naše mladine.

V ozir moramo vzeti tudi turški upliv na naš narod. Ta režim znači brutalno silo, ubijanje, klanje, pustošenje in izkoriščanje podanikov. Osvojil si je le mali del našega naroda, ki se je oddvojil od celote. Na drugi strani pa je

zdramil odporno silo v našem narodu, ki je dobila izraz v naj-idealnejših narodnih junakih, v boju za svobodo. Naučil je narod, da išče rešitev v zaupanju v samega sebe, v lastni moči, vzgojil mu je srce junačko, pripravljeno na vse žrtve.

Tako vidimo v zgodovini našega naroda vedno eno svetlo točko — to je borba za svobodo in ujedinjenje vseh jugoslovenskih plemen, ki se pojavlja od časa do časa v večji ali manjši meri. Toda skozi stoletja od tujih — sovražnih nam vladavin usajene protivščine — ostale so v duši našega naroda tudi po izvršenem osvobojenju. Preporod duš se ni mogel izvršiti tako naglo, kakor je zahtevala korist vseh Jugoslovanov, kakor je zahtevala korist jugoslovanske naše države.

Mnogo krivde je v tem, da nas zadržuje v pozitivnem delu preveliki historizem. V večji ali manjši meri goji vsak narod historizem. Ali naš historizem je bil tak, da smo se zgubili v prošlosti, zroč v temni naši prošlosti ideale bodočnosti. V pretiranem historizmu ni za nas rešitve. Moramo razumeti sedanjost, lastno in tujo in moramo spoznati naš položaj v sedanjem svetu in na temelju tega spoznanja moramo graditi našo bodočnost. To ne znači, ne spoznavajmo naše prošlosti, ampak znači razumevati prošlost v primeri z današnjimi razmerami. V prošlosti smo imeli popolnoma poseben razvoj, ki je bil sprečavan in zadrževan. Kdor se naslanja samo na prošlost, ne more graditi temeljev za naš bodoči razvoj. Spoznavajmo veliki pomen našega današnjega položaja med narodi in evropskimi državami, spoznajmo današnje naše potrebe in zahteve in po tem spoznanju uredimo naše delovanje.

In ravno tu je naloga Sokolstva, da pomaga s pozitivnim delom graditi veliko bodočnost naroda in naše države Jugoslavije. Z intenzivnim delom v sokolskih telovadnicah in telovadiščih vzdignemo narod telesno in duševno — posvetimo vso pozornost telesni vzgoji naše mladine — posvetimo vse naše delo naši mladini — naši bodočnosti.

Z zakonom o telesni in moralni vzgoji je bil ustvarjen nov položaj za jugoslovensko Sokolstvo v državi. Položaj naš se je spremenil v toliko, da smo prej po lastni volji delovali za iste ideale in smo morali dostikrat tudi z bojem krčiti našo pot k cilju — sedaj pa smo z najvišjega mesta pozvani na — sokolsko delo. Z veseljem opažam, da raste v naših vrstah navdušenje in idealizem. Z veseljem opažam, da žrtvuje nebroj naših bratov in sester ves svoj prosti čas sokolski naši stvari z vso nekdanjo privzgojeno jim nesebičnostjo. In ko vidimo vse to živahno gibanje in delovanje podobno mravljam v mravljišču, kako pomagajo vsi bratje in sestre pri gradnji svojega doma — močne Jugoslavije, gledamo z zaupanjem v veliko bodočnost jugoslovenskega naroda. Vsak brat, vsaka sestra stori svojo

sokolsko dolžnost nesebično, in požrtvovalno, pa bo postala Jugoslavija moderna Sparta. Dela je povsod dovolj — čimveč ga je, tem veselejšje in pogumnejše na delo!

Župno starešinstvo.

Iz zgodovine Celjske Sokolske župe

Bivša spodnještajerska dežela je bila pred svetovno vojno torišče Celjske sokolske župe. Kdor hoče spoznati pomen sokolskega delovanja pred vojno v teh krajih, mora vzeti v obzir takratne politične, gospodarske in kulturne razmere našega naroda na Štajerskem. Slovenci, bivajoči v Avstriji, so bili razcepjeni v deželnih kronovinah tako, da so bili le na Kranjskem in deloma na Primorskem v večini, na Koroškem in Štajerskem pa so jih prevladovali Nemci. Na južnem Štajerskem je živel kompaktno naseljenih nad 500.000 Slovencev. Pritisk germanstva je prihajal od severa. Bil je strahovit. Ves režim je bil naperjen proti Slovincem, ki so jih hoteli za vsako ceno pogermaniti. Režimovci, Nemci in renegati — so uživali vse gospodarske ugodnosti in so izkoriščajoč svoj položaj, bogateli na račun Slovencev, ki so v takih razmerah do kosti obubožali. Gospodarska sila pomeni tudi politično moč, posebno če je ta v intencijah režima, kakor je bil to slučaj na Štajerskem. V kulturnem pogledu so bili Slovenci istotako zapostavljeni. Na deželi so imeli slovenske ljudske šole v mestih nobene. Po dolgem boju so si priborili 4-razredno utrakvistično gimnazijo v Celju; toda ministrstvo, ki je dovolilo ustanovitev utrakvistične nižje gimnazije v Celju, je moralo vsled tega pasti.

Moč nemštva je bila v mestih in trgih v osrčju popolnoma slovenske dežele. Celje, Ptuj, Maribor, Brežice, Laško, Rogatec, Konjice, Ormož, Slovenska Bistrica, Šostanj, Slovenjgradec, to so bile tipične nemške bojne postojanke, kjer so se renegati zajedli v slovensko zemljo in so kot polipi stezali svoje prste po naši deželi.

V teh težkih narodnih razmerah, ko so bili Slovenci povsod poniževani in zasmehovani, ko se je njih jezik govoril skoro le še v kmečkih hišah, je bilo ustanovljeno prvo sokolsko društvo v Mozirju, kmalu na to pa v Celju, sredi najbolj zagrizene nemške trdnjave.

Naloga prvih sokolskih društev je bila predvsem vzdriniti narod iz letargije in vzgojiti ga k nacionalni zavesti. Sokolski izleti so k temu mnogo pripomogli. Pa ne samo nastopi Sokolov so vzbujali narod k zavesti. Mnogo so prispevali k hitrejšemu našemu nacionalnemu podvigu Nemci in renegati, ki so ob

vsaki priliki napadali Sokole. Vsak sokolski izlet je bila manjša ali večja bitka. Na čast Sokolom je treba pribiti, da so izšli iz teh bojev navadno kot zmagovalci. Po vsakem takem boju pa se je razvnela ljudska duša. Narod je začel sam posegati v te boje in je s tem afirmiral svojo nacionalno zavest.

Prvi sestanek celjskih Slovencev za ustanovitev sokolskega društva se je vršil 4. junija 1890, temu je sledil ustanovni občni zbor 31. julija 1890. Pristopilo je okoli 50 članov. Starostom je bil izvoljen dr. Josip Vrečko, v odbor dr. Ivan Dečko, dr. Dragotin Treo, dr. Andrej Dominkuš, Franc Lončar, Milan Hočevnar in Josip Georg. Odbor so tvorili možje iz svobodnih poklicev, kakor odvetniki, trgovci, zasebni uradniki, katerim vlada ni mogla zlahka do živega. Izpostavljanje se delu za širjenje nacionalne misli je takrat zahtevalo močate odločnosti in mnogo poguma. S kakimi težkočami se je moralo boriti novoustanovljeno društvo, priča, da je celjski mestni urad osnovalno slavnost za 7. in 8. IX. 1890 v Žalcu prepovedal. Še le na intervencijo pri namestništvu v Gradcu se je dovolila slavnost po vzporedu, kakor si ga je zasnoval Celjski Sokol. Odlök je došel dan pred slavnostjo v roke Celjskega Sokola. Razumljivo je, da se je prireditelj na ta način silno otežkočilo delo za priprave. Toda vkljub temu je bila udeležba na ti slavnosti ogromna. Izmed sokolskih društev so bila zastopana ljubljanski Sokol s 60 člani v kroju, tržaški z 20, zagorski s 25, domžalski s 16, Savinjski z 10, Hrvaški Sokol z 21, celjski z 36, skupaj 191 članov v kroju. Kakor celjski je tudi zagorski Sokol pokazal vso svojo življenjsko silo. Komaj leto dni po svoji ustanovitvi dne 17. V. 1891 je razvil društveni prapor. Značilno je, da se je takratni župnik protivil blagoslovu zastave v cerkvi, češ, da ima prapor slovensko trobojnico.

Na vseh narodnih prireditvah je zavzelo Sokolstvo najodličnejšo vlogo. Na veliki pevski slavnosti v Šoštanjju 14. VIII. 1892 je bilo navzoče Sokolstvo iz Celja, Mozirja, Ljubljane in Zagreba. Celjski Sokoli so imeli pri povratku v Celju velike neprilike. S katerihkoli slavnosti so se vračali, vsakokrat so jih napadali nemškutarski plačanci.

Telovadba se v tistih letih v društvih ni gojila v taki meri, kakor bi bilo treba. Saj je bila poglobljena naloga novoustanovljenih društev, da so vzbujala po vsej širni okolici narodno zavest med ljudstvom. Telovadba je bila še le v povojju, nedostajalo je sokolskih vaditeljev. Leta 1893 je prišel v Celje br. Matija Benčan, ki je kmalu zaslovel kot izboren telovadeč. Leta 1896 in 1897 sta prirejala telovadne sestanke brata dr. Murnik in Jože Smertnik. Uvedla sta sistematično vežbanje in po češkem zgledu sta poglobila splošno sokolsko delovanje.

Najpomembnejša sokolska manifestacija se je vršila v dneh

7. in 8. avgusta 1897 v Celju o priliki otvoritve Narodnega doma, spojene z razvitjem prapora Celjskega Sokola. Na tej slavnosti so bila zastopana vsa obstoječa društva iz današnje dravske banovine, Julijske Benečije in Zagreba. Najsvečaneje obiležje je dala slavnosti navzočnost 21 čeških Sokolov in 3 odposlancev Dušana Silnega iz Beograda. Celjski renegatje so ob tej priliki navalili na Narodni dom, ga obmetavali s kamenjem in razbili šipe. Narodni dom je bil obdan od kordona orožništva in vojaštva. Nihče ni smel iz Narodnega doma in nihče izmed udeležencev ni bil varen življenja na celjskih ulicah.

Koncem oktobra 1898 se je stalno naselil v Celju brat Jože Smertnik. Z njegovim prihodom je zadobilo delo v Sokolu povsem drugo lice. S še večjo silo se je zanašala zavest v narod, a začela se je tudi sistematična telesna vzgoja. Pod njegovim vodstvom so se vrstili leto za letom javni nastopi v raznih krajih bivše Spodnje Štajerske, število telovadcev je naraščalo. To požrtvovalno delo je kmalu rodilo uspehe. Leta 1903. sta dobila celjski in zagorski Sokol tovariša v Ljutomeru in Žalcu. Leto pozneje se je ustanovilo društvo v Brežicah, leta 1906. v Gradcu, Braslovčah in Krškem. Sokolska misel je pridobivala vedno več tal in tako se je leta 1907. osnoval Sokol v Mariboru, leta 1908. v Hrastniku, Šoštanju, Št. Lenartu v Slov. goricah, Ptujju in Sevnici. Ustanovljenih je bilo že 12 društev na Štajerskem. Slovenska Sokolska Zveza je pridobila na društvih tak obseg, da je jela razmišljati o ustanovitvi žup. Sklicala je 10. maja 1908 v Ljubljano sestanek zastopnikov štajerskih društev in poverila organizacijo župe za Štajersko bratu Smertniku. Prvi starosta župe je bil br. dr. Gvidon Ser nec, načelnik brat Smertnik. Prvi župni zlet se je vršil 1. VIII. 1909 v Krškem, kjer je bilo zastopanih 16 društev z 215 slovenskimi in 120 zagrebškimi Sokoli. Pri prostih vajah je nastopilo 89 telovadcev, na orodju 9 vrst.

Leta 1910. sta bili v Celjski župi dve pomembni prireditvi. Zagorski Sokol je otvoril 17. VII. svoj Sokolski dom, Celjski svojega dne 14. VIII. v Gaberju pri Celju, ker Nemci ne bi bili nikoli dovolili postaviti Sokolskega doma v mestu Celju. Slednja prireditev se je razvila v veličastno sokolsko manifestacijo. Sokolom, došlim iz drugih krajev po železnici, je bil prepovedan izstop v Celju, morali so izstopiti v 1 uro oddaljenih Štorah, odkoder so korakali v Gaberje. Navzočih je bilo okoli 1.200 Sokolov v kroju, pri prostih vajah je nastopilo 272 telovadcev.

Z otvoritvijo Sokolskega doma v Gaberju je celjsko Sokolsko društvo pridobilo po 20 letih svojo lastno prostrano telovadnico in si ustvarilo čvrst temelj za bodoče delovanje. Vso akcijo za gradbo Sokolskega doma je vodil brat Smertnik. S sokolsko telovadnico v Gaberju je tudi župa mnogo pridobila. V tej telovadnici so se prirejali župni sestanki in vaditeljski tečaji. Kma-

lu po zletu se je vršil 30. oktobra 1910 ustanovni občni zbor Sokolske župe. Definitivna ustanovitev se je namreč zavlekla, ker pravila niso bila odobrena. K župi je pristopilo 22 društev in odsekov, to je vsa takrat obstoječa društva na bivšem Štajerskem in društvo v Zagorju. Leta 1911 se je vršil II. župni zlet v Središče (16. VII.), leta 1912 III. zlet v Trbovlje (4. VIII.). V jeseni 8. IX. se je vršila prva župna tekma v Sokolskem domu v Gaberju.

Prvi župni nedeljski vaditeljski tečaj se je vršil v času od 15. januarja do 12. marca 1911. Tečaj je posečalo 23 bratov iz raznih društev.

Župa se je marljivo pripravljala na zvezni zlet v Ljubljani, napovedan za leto 1913, ki je pa bil od vlade prepovedan. Vršil se je v Novem mestu, kjer je bila župa polnoštevilno zastopana.

V teh letih se je osnovalo več novih sokolskih društev, tako da je postal delokrog Celjske Sokolske župe preobsežen. Da se delo porazdeli, se je z novim letom 1914 ustanovila nova sokolska župa v Mariboru. Celjska župa je po tej delitvi štela 13 društev in 2 odseka.

Zadnji župni zlet v bivši Avstriji se je vršil 14. junija 1914 v Brežicah. Prireditve v mestu je bila prepovedana, javni nastop je bil na travniku pred mestom. Ob ti priliki je prišlo do spopada med Sokoli in policijo. S to prireditvijo, na kateri so bili v velikem številu zastopani Sokoli iz Zagreba, je Celjska Sokolska župa takorekoč zaključila svoje delovanje.

Navedeni so le najvažnejši podatki o delovanju Sokolstva Celjske župe do predvojne dobe. Opisovanje vseh za nacionalni pokret važnih dogodkov, ki so s Sokolstvom v najtesnejši zvezi, bi zavzelo prevelik obseg. Pričeti bi bilo treba s tabori in naštevati zlasti propagandne zlete v obmejne potujčene kraje, kakor na pr. veliko prireditve v Št. Ilju pri Mariboru, kamor so se Celjani z okoličani odpeljali s posebnim vlakom in mnogo, mnogo drugih sličnih narodnih manifestacij.

Napočil je zgodovinski 28. junij 1914, nato izbruh svetovne vojne. Vlada je sredi meseca avgusta na podlagi odredbe celokupnega ministrstva z dne 25. VII. 1914 drž. zak. št. 158 prepovedala delovanje Sokolske župe v Celju. Vrstili so se dogodki, ki so večini nam dobro v spominu. Naše najboljše sokolske delavce so preganjali, jih vlačili po ječah, drugi so odhajali na bojne poljane z gnevom v srcu. Dosti jih je padlo, mnogo jih je vstopilo v legije, da so se mogli boriti proti svoji zatiralki. Vsi so vedeli, da se bliža Avstrija koncu, četudi niso slutili, da bosta noči od velikega petka do velike nedelje tako dolgi.

Ko nam je zasijalo solnce svobode, se je Sokolstvo takoj zopet zbralo in osnovalo Narodne straže. Tako na primer je

Celjski Sokol pozval članstvo, da osnuje legijo, da brani z orožjem, kar je naše. Župa je začela z zopetnim rednim delovanjem, ko se društva ustalila, izvolila svoje nove odbore in imela stalno članstvo. Predsedstvo Celjske sokolske župe se je sestalo na sestanek 31. marca 1919; prvi občni zbor v osvobojeni domovini se je vršil 18. V. 1919. Za starosta je bil izvoljen brat Smertnik, načelnikom brat Jerin. Župi so nato še starostovali od 1. II. 1920 do 1. II. 1927 br. dr. Gvidon Serbec, do 1. VII. 1927 dr. Juri Štempihar, od 17. II. 1928 zopet br. Jože Smertnik. Prvega jugosl. sokolskega sabora v Novem Sadu 28. VI. 1919 so se udeležila vsa župna društva po 17 delegatih, 38 telovadnih in 7 telovadk. Večja prireditev je bila to leto v Celju, kjer je bilo v povorki čez 600 članov v kroju, v civilu 280. Na zlet so prišli tudi bratje iz Zagreba in Ljubljane.

Največ novih društev je bilo ustanovljenih leta 1919. in sicer v Konjicah, Laškem, Polzeli, Rogaški Slatini, Slovenjgradcu, Vojnikih, Smarju pri Jelšah, Oplotnici in Tebarjih. Slednje društvo je po kratkem času zopet prenehalo.

V dneh plebiscita na Koroškem je bila župa delegirana v najogroženejše kraje Tinje — Grabštajn — Pokrče. Pohitelo je na Koroško vse članstvo, ki je le utegnilo, kajti akcije se je udeležilo 648 članov iz Celjske sokolske župe.

Župni zletji so se po osvobojenju vrstili: 14. VII. 1920 v Zagorju ob Savi, 14. VIII. 1921 v Šoštanjju, 16. VII. 1922 v Celju, 12. VII. 1923 v Trbovljah, 13. VII. 1924 v Št. Jurju ob juž. žel., 17. VI. 1925 v Laškem, 6. VI. 1926 v Trbovljah o priliki otvoritve Sokolskega doma, 29. V. 1927 naraščajski dan v Celju, 3. IX. 1928 v Šoštanjju, 16. IX. 1929 zopet v Trbovljah; a letos 15. junija bo župni zlet v Celju.

Umevno, da je bila župa zastopana na vseh pokrajinskih zletih v Mariboru, Osijeku, Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani in Skoplju. Vsesokolskega zleta v Pragi se je udeležila leta 1920. in 1926. Na vsesokolski zlet v Ljubljani l. 1922. je poslala župa vse članstvo in mnogobrojen naraščaj. Takisto se je korporativno udeležila sprejema Nj. Visočanstva Aleksandra l. 1920. v Ljubljani. Udeležba pri odkritju spomenika junaku Malgaju je delala župi čast.

Manom velikih narodnih moč se je župa poklonila večkrat. Korporativno se je udeležila pogreba prvega staroste JSS br. dr. Ivana Oražna, po večji deputaciji pogreba dr. Ivana Tavčarja, dr. Vladimira Serbca v Mariboru. i. dr.

Z malo izjemami so se vršile v župi vsa zadnja leta župne tekme. Na pokrajinskem zletu v Zagrebu so odnesle vrste iz naše župe prvenstvo (člani in članice v nižjem oddelku). Župa tudi ni izostala na olimpijadah. Priredila je več prednjačkih

tečajev, od katerih je bil najtemeljitejši leta 1921, ki se je vršil nepretrgoma 14 dni, od 7. do 21. novembra.

Župa je izdala po potrebi, zlasti o priliki župnih zletov, Župne vestnike, razun tega nekaj brošuric, nanašajočih se na župne proste vaje in župno tekmovalno snov.

Štiri društva imajo svoj lastni Sokolski dom: Celje, Zagorje ob Savi, Šoštanj, Trbovlje. Svojo lastno telovadnico ima tudi društvo v Hrastniku v ondotnem Narodnem domu in je obenem tega solastnik.

Po zadnji statistiki ima župa 1379 članov in 602 članici. V župi je včlanjenih 23 društev.

Lani 12. decembra so se župna društva polnoštevilno zbrala na sestanku v Narodnem domu, kjer so soglasno sklenila vstop v Sokola kraljevine Jugoslavije. S trdno voljo hoče župa nadaljevati pot vedno naprej, da bo čvrsta opora novi sokolski organizaciji.

Č.

L. FERIN:

Župne proste vaje za moško in žensko deco 1930

Moško in žensko deco se formira ločeno v četverostopne zборе. V posameznih četverostopih se uvrsti moška, kakor tudi ženska deca iste velikosti. S pohodom preidejo zbori na določena mesta tako, da stojе drug poleg drugega od desne proti levi menjaje: zbor moške, zbor ženske dece itd. Pri I. sestavi je med deco istega četverostopa tesni razstop v širino, med četverostopi pa prosti razstop v globino. Krajniki, krajnice v četverostopih stojе na znamenjih. Pri drugi (in tretji sestavi) je prosti razstop v širino in globino.

I. sestava.

MOŠKA DECA:

- I. 1. Zaročno skrčiti, roki v pest, palec zgoraj.
2. Suniti v odročenje gor, dlani spredaj, roke prekrizane s sosednimi, desno spredaj.
3. Drža.
4. Drža.
- II. 1. Odročiti, hrbet zgoraj — zasuk trupa za 45° na levo, pogled na levo roko. (Gib trupa se izvede poprej kakor gib rok.)

2. Priročiti — zasuk trupa za 45° na desno (prvotni položaj).

3. Odročiti, hrbet zgoraj — zasuk trupa za 45° na desno, pogled na desno roko.

4. Priročiti — zasuk trupa za 45° na levo (v prvotni položaj).

III. 1. Predročiti, palčji položaj — poklek z desno nazaj.

2. Vzročiti (v pokleku), palčji položaj.

3. Drža.

4. Vzklon, vzravnava, prinožiti z desno v vzpetno stoji — odročiti, hrbtni položaj, roki položiti na ramne sosedove (ko se je že izvedla vzravnava).

IV. 1. Z levo prednožno ven skrčiti.

2. Z levo suniti v prednoženje ven.

3. Prinožiti z levo v vzpetno stoji (drža rok).

4. Drža.

V. 1. Z desno prednožno ven skrčiti.

2. Z desno suniti v prednoženje ven.

3. Prinožiti z desno v vzpetno stoji — priročiti (z vzročanjem in predročanjem).

4. Drža.

VI. Nato sledeči prosti razstop se izvede z odkoraki. Desna dva v četverostopu izvajata odkorake v desno, leva dva pa v levo:

1. Odkorak z desno (levo).

2. Prinožiti z levo (z desno).

3. Odkorak z desno (z levo).

4. Prinožiti z levo (z desno).

Notranja dva v četverostopu sta dosegla svoja znamenja v tleh, zato nadaljujeta s koraki le na mestu in pazita na točno kritje in ravnanje.

VII. 1. Odkorak z desno (levo).

2. Prinožiti z levo (desno).

3. Odkorak z desno (z levo).

4. Prinožiti z levo (z desno).

Zunanja sta dosegla svoja znamenja v tleh. (Kritje in ravnanje!)

VIII. 1. Odročiti, hrbtni položaj.

2. Drža.

3. Drža.

4. Roki v bok.

ŽENSKA DECA.

I. 1. Vzročiti, palčji položaj.

2. Predročiti ven, dlani zgoraj; roke se prekrizajo s sosednimi, desno zgoraj.
  3. Drža.
  4. Drža.
- II. 1. Z desno vzročno uročiti (napogniti), levo priročno skrčiti not, hrbet na križ — zanožna stoja z desno ven — odklon v levo.
2. Vzklon, prinožiti desno v vzpetno stojo — priročiti, z desno skoži predročenje.
  3. = 1. samo v nasprotno stran.
  4. = 2. samo v nasprotno stran.
- III. 1. Vzročiti, dlani spredaj.
2. Zročiti skozi pred- in priročenje, hrbet spodaj — predklon.
  3. Drža.
  4. Vzklon, priročiti, v tem položaju se deklice primejo za roke.
- IV. 1. Zanožna stoja z desno ven — predročiti (v prijemu).
2. Vzpon z levo, zanožiti ven z desno — vzročiti (v prijemu).
  3. Prinožiti z desno v vzpetno stojo, priročiti (v prijemu).
  4. Drža.
- V. 1., 2., 3., 4., kakor IV. 1., 2., 3., 4., samo v nasprotno stran.
Na 4. se z rokami izpuste.
- VI. kakor VI. pri moški deci.
- VII. kakor VII. pri moški deci.
- VIII. kakor VIII. pri moški deci.

II. sestava.

MOŠKA DECA:

- I. 1. Suniti z desno naprej (v predročenje), palčji položaj.
  2. Skrčiti z desno v bok.
  3. Suniti z levo naprej, palčji položaj.
  4. Skrčiti z levo v bok.
- II. 1. Suniti z obema rokama naprej (predročenje).
2. Drža.
  3. Polobrata v levo (na levi peti in desnih prstih) v zanožno stojo z desno — odročno skrčiti not, roki pred prsi, hrbtini položaj (z levo z lokom dol).
Ker je gib razmeroma dolg, začenjaj malo poprej na »in« (odročno skrči se šele, ko dosežemo odročenje).
  4. Drža.

- III. 1. Izpad z desno v stran, suniti v odročenje, hrbtni položaj.
2. Vzravnavna (razkoračna stoja) — vzročiti, palčji položaj.
3. Odgib v levo, odročiti, hrbtni položaj.
4. Drža.

- IV. 1. Vzravnavna, prinožiti z desno v vzpetno stojo, vzročiti, palčji položaj.
2. S čelnimi loki not v odročenje, hrbtni položaj.
3. Roki v bok.
4. Drža.

Vaja se izvede štirikrat. Po četrtem izvajanju preidejo roke pri IV. 3. v priročenje.

ŽENSKA DEGA.

- I. 1. Suniti z desno v stran (v odročenje).
2. Skrčiti z desno v bok.
3. Suniti z levo v stran.
4. Skrčiti z levo v bok.

- II. 1. Suniti z obema v stran (odročenje).
2. Drža.
3. Polobrata v desno (na peti desne in na prstih leve noge) v zanožno stojo z levo — vzročno uočiti (po najkrajši poti).
4. Drža.

- III. 1. Izpad z levo v stran; desna noga na prstih (počep odnožno z desno) — odklon v levo — odročno skrčiti, prsti se dotikajo na tilniku.
2. Vzravnavna (razkoračna stoja) — odročiti, hrbet zgoraj.
3. Odgib v desno, leva noga na prstih (počep odnožno z levo) — odklon v desno, odročno skrčiti.
4. Drža.

- IV. 1. S prinoženjem z levo v vzpetno stojo — vzklon odročiti gor, dlani zgoraj.
2. S čelnimi loki not do odročnja.
3. Roki v bok.
4. Drža.

Vaja se izvede štirikrat. Po četrtem izvajanju na IV. 3. preidejo roki v priročenje.

III. sestava.

MOŠKA DEGA:

- I. 1. Vzročiti, palčji položaj.

2. Zaročiti, palčji položaj.
  3. Roki v bok — čep.
  4. Drža.
- II. 1. Z vskokom razkoračna stoja, suniti v odročenje, hrbtni položaj.
2. Drža.
  3. Z vskokom vzpetna stoja — vzročiti.
  4. Drža.
- III. 1. Zakoračna stoja z desno, zaročno skrčiti, palca zgoraj, pesti.
2. Celiobrat v desno (na petah) v razkoračno stojo z desno spredaj suniti v odročenje, dlan spodaj, odprta.
  3. Z zanoženjem z desno čepna opora zanožno z desno.
  4. Drža.
- IV. 1. Vzklon, vzravnava, z desno prinožiti v vzpetno stojo, zaročno skrčiti, pesti, palčji položaj.
2. Polobrata v desno (na peti desne in na prstih leve noge) v zanožno stojo z levo, suniti v stran (odročenje), dlan spodaj, odprta.
  3. S prisunkom z levo spetna stoja — priročiti.
  4. Drža.
- Vaja se izvede štirikrat.

ŽENSKA DECA.

- I. 1. Predročiti dol not, desna dlan na hrbtu leve roke.
  2. Odročiti gor, hrbet zgoraj.
  3. Zaročiti not, leva dlan na hrbtu desne roke.
  4. Odročiti hrbtni položaj.
- II. 1. Roki v bok — s poskokom razkoračna stoja z levo spredaj.
2. Drža.
  3. S poskokom razkoračna stoja z desno spredaj, suniti v odročenje, hrbtni položaj.
  4. Drža.
- III. 1. Celi obrat v levo na petah v razkoračno stojo z levo spredaj, roki v bok.
2. Predklon, predročiti (roki vzporedno z levo ного).
  3. Zagib z desno — zaklon — predročiti.
  4. Drža.
- IV. 1. Vzklon, vzravnava, — prinožiti z levo v vzpetno stojo, zaročiti.

2. Polobrata v levo v zanožno stoji z desno (na petih leve in na prstih desne noge) vzročiti po najkrajši poti — palčji položaj.

3. Prinožiti z desno v vzpetno stoji, priročiti s predročanjem.

4. Drža.

Vaja se izvede štirikrat.

Zavedajmo se svojih dolžnosti!

Pomlad — novo življenje! Vsa narava prožeta od zimskega počitka, deluje zopet z novimi, svežimi silami! Vsa se preroja in oživlja. Tudi mi smo del te veličastne celote — narave, zato ji moramo kot taki slediti v novo prerojeno življenje.

Ne klonimo še nadalje v malodušju in spanju. Dovolj je oddiha, dovolj društvenega mrtvila! Sokolska dolžnost veleva, da se lotimo takoj našega društvenega delovanja, zlasti pa onega v telovadnicah, z vso vnemo in ljubeznijo, z vsemi našimi razpoložljivimi silami.

Stojimo pred velikimi in važnimi sokolskimi dogodki. Vse-sokolski zlet v našo prestolico Beograd in naš župni zlet v Celju, oba združena z raznimi tekmami, nas moralno silita k neumornemu delu in k takojšnjim pripravam, da uspe naša župa na obeh teh zletih tako, kakor smo si zamislili. K uspehu si mora pa prizadevati vsak poedini član naše organizacije.

Predysem vadite temeljito in skrbno proste vaje v vseh oddelkih. Pilite in izpolnujte vaje do čim večje uglajenosti. Ne zadovoljite se samo s tem, da gredo vaje le približno dobro v gotovem ritmu, temveč poglobite se v vsak posamezen gib. Skrbno preglejte besedilo prostih vaj in odpirale se vam bodo številne napake, katere so se prezrle in preko katerih ste hiteli naprej, samo da ste oddelke le približno naučili proste vaje. S to napačno metodo so vadili v prav vseh društvih. Za odpravo vseh napak je dovolj časa; treba je le malo potrpežljivosti in pravega razumevanja in prednjakov in prednjačic, kakor tudi članstva, naraščaja in dece. Začnite s popravljanjem takoj s prvo sestavo. Vztrajajte v posameznih gibih in temeljito popravljajte. Da ne bo delo prenaporno, izvedite to sistematično, vsako uro le po nekaj gibov. Tekom časa bodo odpravljene vse napake in proste vaje bodo izvajali posamezni oddelki še z večjim veseljem. Važno za pravilno in lepo izvajanje prostih vaj bo zlasti pri tekmovalcih in tekmovalkah, kajti tekmuje se tudi v prostih vajah, ki bodo lahko v marsikaterem slučaju odločale k boljšemu uspehu. Vzgaajte v splošnem ljubezen in ve-

selje za izvajanje prostih vaj. Spominjam se razgovora z zdravnikom, ki je izboren naš tehničar in marljiv prednjak in je izjavil, da so letošnje vaje, zlasti pa dr. Murnikove za člane tako lepe in izdatne ter iz fiziološkega stališča tako dovršene, da nudijo članstvu ves pravi in harmonični razvoj telesa. Z veseljem jih vodi vsako jutro, ko vstane in zvečer, ko leže spat utrujen od celodnevnega naporenega dela v svojem poklicu.

Pri izvajanju prostih vaj zlasti pazite na pravilno držanje telesa. V tem oziru vas opozarjam na lepo razpravo br. dr. Murnika: »Se nekaj vaj za pravilno držanje telesa« (Prednjak 1926, štev. 7, str. 110.)

Na vsesokolskem zletu v Beogradu se bodo vršile v dneh od 21. do 27. junija razne tekme članov, članic, moškega in ženskega naraščaja. K tem tekmam bodo pripuščeni le oni, ki bodo dosegli pri župni izbiri tekmi ob priliki župnega zleta v Celju dne 15. junija, predpisano število točk, oziroma odstotkov. Vsak, ki je telesno sposoben za te tekme, mora tekmovati! V plemeniti borbi se bomo preizkusili med seboj, da pokažemo vse vrline našega neumornega dela v telovadnicah. Zato pa se pripravljajmo smotreno in z vso vnemo. Udeležba kakor uspeh pri teh tekmah mora biti tako v kvantitativnem, kakor kvalitativnem oziru nadvse časten in v ponos naše župe, saj to nam narekuje naša sokolska dolžnost. Časa za izpopolnjevanje tekmovalnih vaj je dovolj!

Po dolgem času se vrši letos zopet župni zlet v Celje. Povdarjamo, da je udeležba članstva in naraščaja na tem zletu sokolska dolžnost. Na to je treba že danes računati ter si preskrbeti vsa potrebna gmotna sredstva. Kdor se ne udeleži župnega zleta, ne more na vsesokolski zlet v Beograd. Društva naj prično med člani takoj akcijo za nabavo kar največ novih krojev. Povorka mora biti številnejša, kakor na prejšnjih župnih zletih, da bomo z njo dostojno manifestirali po celjskih ulicah. Z številnim in discipliniranim nastopom dokažimo svetu, da smo vredna organizacija vseh časti in priznanja.

Da bo nastop k povorki na zletu siguren in discipliniran, je treba, da sklicujete od časa do časa vse članstvo in ves naraščaj k vežbanju prepotrebnih redovnih vaj. Ob tej priliki jih seznanjajte z vsemi obveznostmi in navodili, ki so v zvezi z župnim, kakor tudi z vsesokolskim zletom. Zlasti jim povdarjajte važnost za brezpogojno dostojno vedenje vsepovsod na zletih.

Pri orodni telovadbi na župnem zletu morajo po možnosti sodelovati prav vsa društva in ne kakor se je dogajalo na zadnjih zletih, da je sodelovalo pri tej točki le 5—8 društev. Izbira je tako obširna in poljubna, da lahko vsako društvo nastopi pri orodni telovadbi. Če ne zmorete vrste za orodje, izbirajte

razne skoke, proste panoge, skupine in slično, vse bo dobrodošlo, če bo lepo izvedeno. Za to pa je treba temeljite pripravljenosti.

Vsa nadaljna tehnična navodila za župni zlet in tekme sledé v prihodnji številki župnega vestnika, ki izide meseca majnika.

Lojze Jerin.

Našim sestram!

Mislím, da ne bo odveč, če spregovorim par besed s člani-cami o našem sokolskem udeještvovanju v telovadnicah, posebno z ozirom na naš bližajoč se župni zlet in sokolski pohod v Beograd.

V telovadnicah se je pričelo živahno gibanje. Vsi oddelki od dece do članstva se s polno paro pripravljajo za velike sokolske dneve. In članice naj za ysemi temi zaostajajo?

Nasprotno sokolski duh naj privabi v našo sredo veliko in krepko krdelo in tudi one, ki danes še le od strani opazujejo to naše dejanje in nehanje. Zato, sestre, lotimo se dela takoj z yso ynemo in ne bodimo malodušne!

V prvi vrsti se zavedajmo, da nam sokolska ideja propoveduje bratstvo in enakost. Pri tem moram žal pograbiti za preobčo bolezen »osebnosti«. Nihče ni tako popolen, da bi bil brez napak in slabosti. Bratski ne bomo ravnali tedaj, če napake svoje sestre le ob strani kritikujemo, ampak skušajmo jo bratski posvariti. Še manj pa naj bodo stanovske razlike povod morebitnega nesoglasja. To je neplemenito in nevredno sokolskega imena. Demokratična ideja Sokola je, da druží pod svojim praporom v slogi in bratstvu vse zavedne Slovane, ki streme za cilji Tyrša in Fügnerja. Ravno v tem skupnem stremljenju mora sokolska vzgoja izjednačiti vse razlike, ki bi sicer povzročale nesoglasja. Ravnajmo se le po tem pravcu in v zadoščenje nam bo dalo zadovoljstvo in oduševljenje do lepega sokolskega dela dovolj pobude, da sprejemamo v telovadnici vse to, kar se nam nudi za kult našega telesa. Ne zabimo, da smo del naroda in skrbimo za to, da bo ta narod zdrav in krepak s sistematično sokolsko telovadbo.

Ne zanemarjajmo telovadnih ur. Niti enkrat se to naj ne pripeti po nepotrebnem. To bodi prva vzgoja naši volji, skrb za red in točen obisk dveh tedenskih telovadnih ur. Vplivajmo s tem na vsako, ki bi se sicer le prerada vdajala leni udobnosti. Telovadno uro izkoristimo v popolni disciplini. Ne iščimo tu zabave in družabnega razpravljanja, pazimo le, da moremo s svojimi gibi

izdati depoto prostih vaj. Glavno ni, da izvedemo jih, ampak kako ga izvedemo, ker le pravilna izvedba bo koristila našemu telesnemu ustroju in zunanjemu videzu naše skupnosti. Pripeti se še tuptam, da se katera članica umika orodni telovadbi. Čemu to? Z orodno telovadbo si pridobimo še več moči in elastičnosti ter s tem, da skušamo doseči naznačene prvine, oz. ne odnehamo, dokler jih ne dosežemo, si vzgajamo voljo, ki nam je v naših poklicih oz. v življenju tako zelo potrebna.

Lepo priliko za preizkušnjo naše volje nam nudijo letošnje tekme na zletu v Beogradu. Sestre, ne glejte na to brez zanimanja, kakor za niste prizadete! Vadite se in pripravljajte se za tekmo! Malo več poguma, volje in mladostnega razpoloženja! Šlo bo, ako same hočete. V zadoščenje vam bo že tekma sama in niti zavedele se ne boste, kakšna notranja pridobitev je bila to za vas.

Vežbajmo pridno proste vaje z največjo pazljivostjo. Teh ne znamo nikoli tako dobro, da ne bi bilo več potrebnega nobenega izpopolnjevanja.

Skrbimo tedaj za našo moralno in številno silo in se vestno pripravljajmo za naš župni zlet v Celju in naš vsesokolski zlet v Beogradu.

Vsaka članica bodi vsikdar in povsod vreden član velike sokolske družine!

Zdravo!

Almira Gruden, župna načelnica.

DR. E. MEJAK:

Nekaj misli o sokolski prosveti s posebnim ozirom na Celjsko sokolsko župo

Po zakonu o ustanovitvi SKJ in po statutu SKJ ima Sokol kraljevine Jugoslavije namen, da vzgaja telesno zdrave, moralno čvrste in nacionalno zavedne državljane kraljevine Jugoslavije.

S temi par besedami so označene ogromne naloge naše sokolske organizacije. Država je poverila Sokolstvu telesno in moralno vzgojo svojih državljanov, izročila je nam Sokolom prevažno in odgovornosti polno delo.

Z zakonom in odredbami je dano novi sokolski organizaciji sicer privilegirano stališče, vendar je merodajna v organizaciji slej ko prej zasebna inicijativa, zato je na nas ležeče, da izročene nam naloge vršimo s staro sokolsko vztrajnostjo in požrt-

vovalnostjo, z nesebičnostjo in z veliko ljubeznijo do stvari same. V naši župi imam 23 društev. Če pogledamo malo nazaj, kakšno je bilo stanje, kakšni so bili uspehi sokolsko-prosvetnega dela v posameznih teh društvih v zadnjih letih, ne dobimo baš razveseljivega rezultata. Prav malo je bilo društev, ki so zamogla izkazati na polju sokolske prosvete veliko iniciativnost in agilnost, dvoje društev ni storilo za sokolsko prosveto prav ničesar, ostala društva pa so izpolnila le minimalno svojo dolžnost, eno društvo več, drugo manj. Različni so bili izgovori, utemeljeni in neutemeljeni, razne so bile ovire, ki so se stavile nekateri mdruštvoim nasproti.

Naj pomeni novo razdobje Sokolstva v Jugoslaviji konec letargiji, ki vlada po naših krajih že več let, naj bo sedaj konec malobrižnosti, ki jo je pokazala v mnogih naših krajih inteligenca, katera je poklicana, da vzgaja in izobrazuje ljudstvo in ki se tako rada pusti nazvati voditeljica naroda. Naša podeželska inteligenca, ki ima ožje stike z ljudstvom in tako najlažji pristop do njega, se mora zavedati prevažnega položaja, ki ji je dan po obstoječih naših gospodarskih, socialnih in nacionalnih razmerah.

Živimo v v materijalističnih časih, borba za obstanek je težka. Vsepovsod vlada mišljenje: ničesar storiti brezplačno! V takih časih zgineva idealizem, redki so oni, ki si ga ne puste vzeti in ki v prostem času izven svojega poklicnega dela opravljajo z vso požrtvovalnostjo in nesebičnostjo delo v raznih naših nacionalnih, kulturnih in gospodarskih organizacijah.

Smernica za sokolsko prosvetno delo je v zgoraj označenem zakonskem besedilu, da ima SKJ vzgajati moralno čvrste in nacionalno zavedne državljane kraljevine Jugoslavije. Tu so dobrodošla vsa sredstva, katerih se deloma poslužujemo Slovenci že od onega časa, ko je bilo treba šele vzbujati pri nas narodno zavest. Predavanja, knjižnice, govori, dramske predstave, poučni izleti, petje, godba, marionetne predstave, poučne kino-predstave, društveni večeri, specijelno za Sokolstvo še sokolske prosvetne šole, sokolski propagandni pešizleti, debatni večeri, kratki nagovori na neprisiljen način telovadečim in sokolski tisk.

Sredstev je dovolj, samo dobre volje je treba, pa bo šlo delo izpod rok in kmalu rodilo najboljše sadove.

Katerih sredstev se bo poslužilo to ali ono društvo, bo odvisno od krajevnih razmer, ni mogoče postaviti enakega pravila glede prosvetnega dela za vsa društva. Določiti je mogoče le okvir za to delo in v tem okviru se pptem lahko zgiblje društveno udejstvovanje v tej ali oni smeri.

Od vsakega društva pa lahko zahtevamo, da ima svojo dobro

urejeno knjižnico, ki naj se razširi v javno ljudsko knjižnico v onih krajih, kjer take knjižnice še ne obstojajo. Vsako društvo je tudi v stanju izvršiti kratke nagovore pred telovadecimi, za kar daje potrebna navodila vsakoletni sokolski koledar in obhajati na skromen način od saveza predpisane proslave, zlasti praznik Ujedinjenja ter skrbeti za razširjenje sokolskega tiska. To delo zamore storiti vsako društvo in če živi v še tako skromnih razmerah.

Pri tej priliki omenim, da ima v naši župi tako število knjig, da se zamore govoriti o knjižnici, le 13 društev, ostalih 10 društev ni storilo niti toliko, da si ustvari vsaj kolikor mogoče popolno strokovno knjižnico.

V našem novem položaju nam je delo olajšano v toliko, da nasprotni sokolske organizacije ne smejo agitirati proti nam, da sokolskega dela ne smejo ovirati, in to pomeni za nas veliko. Mimogrede bodi omenjeno, da je dolžnost vseh prosvetarjev, da zasledujejo vsako nasprotno agitacijo in jo sporočajo z dokazili vred župni upravi, ki bo storila potrebno, da oblastvo storilce pokliče na odgovornost.

Kakor vidimo, je dela dovolj, naše delo nam je v novem položaju olajšano in sedaj pokažimo, kaj zmore sokolska trdna volja in neomajna ljubezen do domovine.

Pritegniti je treba v sokolsko organizacijo vse dobre ljudi, ki še niso v njej, ojačiti je treba sokolske vrste. SKJ je bil ustanovljen zato, da se v njem telesno in duševno vzgaja ves jugoslovanski narod, v sokolskem taboru mora biti ves naš narod zbran, vsikdar pripravljen storiti vse, kar je v dobrobit Jugoslavije.

Župna uprava se je pri imenovanju društvenih uprav ozirala na to, da pridejo v uprave po možnosti pripadniki vseh stanov, zlasti pa mora biti v njih zastopano učiteljstvo, v katerega stavimo za naše uspešno delo na deželi veliko upanje.

Na delo torej, uspehi ne izostanejo!

I. DRUŠTVENA MATRIKA.

Navodila matrikarjem

Matrika je eden izmed najvažnejših sestavnih delov uprave v sokolski organizaciji. Ona nam pove, koliko članov in članic šteje društvo, kdo je član sokolske organizacije, od kedaj je njen pripadnik, statističar bo našel v matriki, kakšnim slojem in poklicom pripadajo člani in članice Sokola, koliko šteje društvo po letih mlajših in koliko starejših bratov in sester. Zato so vsi ti podatki, ki jih predpisuje savezna uprava društvom glede matrik, zelo važni za celotno sokolsko organizacijo. Da

najdeš točno vse te podatke v matriki, je naloga društvenega matrikarja. V matriki ne sme manjkati pri nobenem članu krstno ime, rojstni dan, mesec in leto, poklic, dan pristopa, dan izstopa, katastrska številka. Ako manjka le eden od teh podatkov, je matrika površna.

Napredek sokolske organizacije je razviden v precejšnji meri iz prirastka članstva med letom. Zato je važna točna in zanesljiva prijava župi, ki ima iste dolžnosti napram savezni upravi. Le na podlagi točnih prijav in resničnih podatkov od strani društvenega matrikarja dobi sevezna uprava potom župe pravi pregled na sliko o celotni organizaciji ter njenem številčnem napredovanju ali nazadovanju. Podlaga vsega katastrskega sistema je torej društvena matrika, nje duša pa društveni matrikar, od čigar natančnega in vestnega upravljanja je vse odvisno. Vsak brat in sestra bosta lahko dokazala na stara leta potom matrik, da sta pripadnika Sokola morda že 30 ali 40 let. Zato je važen datum vstopa, ozir. sprejema v društvo ter še večje važnosti, da se matrika skrbno shranjuje pri vsakem društvu za poznejša leta. Jasno je, da se eventuelne pogoške od strani društvenega matrikarja pojavljajo potem tudi preko župe v savezu. Kakor bo podatke javil društveni matrikar župi, tako bo tudi zabeleženo v savezu. Zato se zavedajte svoje važne in tudi hvalevredne funkcije. Ni sicer vedno prijetna, posebno pri večjih društvih, a kdor jo je prevzel, naj jo vestno izvrši.

Poslovanje matrik ostane isto, kot je bilo do sedaj. Delo vam bo zelo olajšano, ako se boste držali predstojećih navodil, ki naj bodo podlaga za enotno upravljanje društvenih matrik, ki naj služijo za enotno in točno prijavljanje župi ter odpravo številnih urgenc, ki so samo izguba časa in denarja. Nerednosti in pogoške, ki so se do sedaj od časa do časa pojavljale v posameznih društvih in ki so razvidne iz predstojećih navodil, naj sedaj prenehajo.

I. DRUŠTVENA MATRIKA.

A. Matrika članstva.

1. Tiskovine. Društveni matrikar se mora posluževati le naslednjih tiskovin: a) Ako je društvo na novo osnovano ali obnovljeno, mora društveni matrikar najprej zbrati podatke od društvenih članov, nato jih ypisati na tiskovino »Spisak članstva« (Obrazec kat. 1.) Te tiskovine dobi novo društvo od župe, kateri se pošlje izpolnjeni spis v dvojniku. — Za že obstojeća društva prideta v poštev naslednji dve tiskovini: b) Za prijavo in odjavo članstva župi se je posluževati le tozadevnih tiskovin. (Prijavno-odjavni listi, obrazec

kat. 2, prijava na eni in odjava na drugi strani dista.) c) Matrika se upravlja na podlagi kartoteke ali katastra. V to svrho se smejo uporabljati edinele za to predpisani tiskani kartotečni listi, ki jih mora imeti vsako društvo vedno dovoljno v zalogi. Vse te tiskovine se morajo pravočasno naročiti pri Jugosl. Sokolski Matici v Ljubljani. č) Za novo vstopivše člane naj ima društvo prijavnice, ki so bile svoječasno predpisane od saveza in ki naj vsebujejo vse predpisane podatke, katerih istinitost, kakor tudi poznanje sokolskih predpisov mora potrditi novi član na prijavnici s svojim podpisom. Te prijavnice dobi po sprejetju novega člana matrikar v nadaljnje poslovanje.

2. Kartoteka. Vsako društvo mora imeti kartoteko. Vsak član dobi eden kartotečni list, ki se izpolni z vsemi podatki, t. j. imo in priimek, rojstni dan, mesec in leto, poklic, dan pristopa. Kartotečno število dobi društvo po prijavi novega člana naknadno od župe. Te kartotečne liste je treba urediti po abecedi. Kartoteka se priporoča radi hitrejšega iskanja vsaj pri večjih društvih za člane in članice posebej. Ta kataster se imenuje **aktivni kataster**. Vsebovati mora vse v društvu sedenahajajoče članstvo.

Kartotečni listi bivšega, izstopivšega članstva se morajo ob priliki izstopa vzeti iz aktivnega katastra ter vstaviti v takozvani **pasivni kataster**. Na kartotečni list, ki pride v pasivni kataster, se vpiše dan izstopa, v opombo pa vzrok izstopa in to sledeči slučaj, ki se pojavljajo: izstopil prostovoljno, izbrisan (ali črtan, ker ni plačal članarine, izključen radi nesokolskega ponašanja, se preselil v tujino (Tu je navesti kraj, da se ve, v katero društvo je prestopil), nadalje: odšel k vojakom, umrl dne ... Pasivni kataster naj se vodi po abecedi. Pasivni kartotečni list se lahko zopet uporabi in vrne v aktivni kataster, tako se je dotični bivši član zopet povrnil v društvo ali bil ponovno sprejet. (Na pr. vojaki.) To je seveda javiti tudi ob župi. Ta bivši član obdrži pri ponovnem vstopu v društvo naravno svojo prvotno katastrsko številko.

Kartotečni listi umrlih članov se shranijo v društveni arhiv, ker so postali brezpredmetni, ter tvorijo takozvani **mrtvi kataster**.

Važno je pri kartoteki, da ima vsak član in članica svoj kartotečni list, in da se vsi kartotečni listi brez izjeme dobro shranjujejo, posebno v pasivnem katastru, ki mora ostati v društvu za vedno kot dokument za eventualne urgence, povpraševanja ali pojasnila. Morda bodo v bodočnosti važni za posameznika.

3. Pristop novih članov. Za datum vstopa novega člana v društvo velja dan društvene seje, na kateri je bila kot član

sprejet, ne glede na šestmesečno preizkusno dobo. Napačno je, če se član prijavi župi šele po tem roku. Če po šestmesečni dobi ni definitivno sprejet, se stavi v pasivni kataster ter odjavi župi. Ob vstopu novega člana v društvo je prva naloga tajnika, oziroma matrikarjeva, da dobi takoj od njega vse potrebne pisane podatke na podlagi prijavnice ter jih točno vpiše v nov kartotečni list. Izgovora ni. Navadno se osebe, ki želijo na novo vstopiti v sok. društvo, ne prijavljajo pravilno. Store to večinoma ob priliki pogovora v družbi ali gostilni. Naloga vsakega člana je, da takega upoti k tajniku ali matrikarju, ki da novemu članu prijavnico, da jo izpolni in podpiše, ali pa vsaj dobi od njega vse predpisane podatke ter ga sam prijavi tajniku ali matrikarju. Novemu članu je treba iti na roko, ker še ne pozna sok. predpisov in discipline. Nove člane telovadce, ki se prijavljajo v telovadnici, naj popiše, če matrikar ni navzoč, načelnik (načelnica) ali pa vaditelj (vaditeljica) ter podatke izroči čimprej matrikarju, event. tajniku. Le na ta način bodo kartotečni listi točno popisani ter podlaga za nadaljno poslovanje. O tem naj se članstvo poduči.

4. Izstop članstva. Vsako društvo bi izpolnilo hvalevredno nalogo, če bi podučilo vstopajoče člane kakor tudi vse članstvo vsaj enkrat na leto, da je vsakega člana dolžnost, da se ob priliki izstopa, posebno pa ob preselitvi, takoj odjavi pri tajniku ali pri matrikarju. Stori to napram kakemu članu, naj ta postopa, kakor je navedeno pod točko 3). Matrikar takoj prenese v kartotečni list iz aktivnega v pasivni, napiše dan izstopa ter v ni opombi navede vzrok izstopa, kakor je pojasnjeno v točki 2). Vredno slučaja, da se član ne odjavi, se itak, posebno v manjših krajih, kmalu dozna, da se je član preselil in kam se je preselil. V večjih krajih in pri večjih društvih si naj pomaga matrikar na tani način, da svoj kataster večkrat med letom pregleda in ugotovi, katerih članov ni več v tistem kraju. Ne sme pa tega odlašati do pobiranja letne članarine, češ, ob tej priliki bom najlažje do dognal spremembe med letom. Tako poslovanje ni priporočljivo, ker je površno. Poleg odjave župi naj društva člana, ki se je preselil, prijavijo kratkim potom tudi društvu, v katerega je prestopil, ter pošljejo tudi vse podatke, predvsem katastrsko številko, ki jo je imel. To olajša evidenco in poslovanje v župni matriki.

5. Katastrska številka. Vsak član mora imeti svojo katastrsko številko, ki jo dobi vsak novi član po prijavi od župe in ki mu ostane enkrat za vselej, bodisi, da se je povrnil v isto društvo nazaj, bodisi, da se je preselil v drugo društvo iste župe ali društvo druge župe.

6. Prijava in odjava članstva župni upravi. 3. Pristop novi (a) P r i j a v i l e. Izpolnijo se na prijavnih tiskovini vse rubrike

točno. Le pri članih, ki še niso bili v sok. organizaciji, se pusti rubrika katastrski broj prazna, ker vpiše novo številko župni matrikar. Opomba se pusti tudi prazna, ker član še ni bil v nobenem sok. društvu. Nekatera društva vpisujejo neke tekoče številke svojih društvenih seznamov kot katastrske številke pri novih članih, kar je popolnoma napačno. Morda bo sedaj vsakemu jasno, kaj je katastrska številka in kje se dobi. Pri prijavi članov, ki so že bili člani Sokola kedaj poprej ali so se preselili, se vpiše katastrska številka, ki jo je član imel poprej. Ako matrikar tega ne more dognati, ozir. mu dotično društvo ni javilo številke člana, ki se je preselil, bo storil to župni matrikar, ki bo našel številko v društvu, iz katerega je član prestopil, ako je to društvo v isti župi. Ako se je član preselil iz druge župe, bo katastrsko številko vpisal savezni matrikar, jo poslal župi, ta pa društvu. Na vsak način pa mora društveni matrikar vpisati v opombi »bil član do leta 1922 v Laškem«, ali »bil član do sedaj v Rogatcu«. Ta opomba se mora navesti, ker je silno važna. Zgodili so se slučaji, da matrikar ni navedel tega v opombi, katastrska številka pa mu ni bila znana. Vsled tega je župni matrikar naravno dodelil temu članu novo katastrsko številko, dasi jo je imel že poprej. Dveh številok pa noben član ne more imeti. Tako je nepazljivost društvenega matrikarja povzročila nedopustno nerednost ter nepotrebne poznejše urgence. (Zguba časa.) Zato polagajte veliko važnost na to opombo.

b) Odjave članstva. Tu so podatki točno vsi znani matrikarju ter jih mora tudi vse točno navesti na odjavnem listu. Pod rubriko, »kako se je svršilo članstvo«, je navesti vzrok izstopa, kakor je označeno pod točko 2. V opombi je navesti datum izstopa.

c) Splošna navodila. Prijave in odjave članstva župi morajo 1. biti spisane le na tiskovinah, za to določeni, 2. v dvojniki, 3. vse rubrike točno izpolnjene, 4. pisane razločno in s črnilom, ker dobi en izvod v roke savezna uprava, drugi pa ostane kot dokument pri župnem matrikarju, 5. je treba na vsaki prijavi listi navesti radi kontrole stanje članov, stanje članic ter skupno stanje. Upoštevati je pri tem na istem listu navedene pristopile in brisane člane. Pripominjam, da bom primoran prijave, ki ne bodo spisane po teh točkah, vrniti društvu, kar bo za matrikarja dvojno delo in zguba časa.

Prijave se pošiljajo mesečno, in to do 5. vsakega meseca za prejšnji mesec, ker morajo biti do 10. v mesecu poslane savezu. Držite se tega datuma, s čimer bosta poslovanje in evidenca olajšana. Naj se ne dogajajo več slučaji, da celo močna društva po več mesecev ne prijavijo niti enega člana, dasi jih je med tem časom veliko vstopilo in izstopilo. Tudi so že

bili slučajni, da so umrli člani ostali še več kot leto dni v aktivnem katastru. Dotični matrikar si pač ni napravil s tem lepega spričevala. Upam, da bo po teh navodilih šlo poslovanje matrikarja in prijavljanje članstva bolj gladko kot do sedaj. V splošnem je večina društev precej točna, vzorno, in lično pa je poslovanje društva Trbovlje, kateremu naj sledijo ostala. Narasčajnike, ki so dosegli 18. leto, je treba prijaviti kot nove člane ter pripomniti v opombi, da so bili do sedaj pri naraščaju. Članice, ki se poročijo, je treba župi prijaviti z novim imenom, da se v župni kartoteki uvrste pod novim imenom. Na prijavnih listah se naj matrikar podpiše pod seznamom novopristoplih članov, navede datum, pritisne v sredini društveni pečat ter navede na levi strani brojno stanje. Prostor pod črto spodaj se pusti prazen za župo.

B. Matrika naraščaja.

V naši prenovljeni sokolski organizaciji so po zakonu zasilgurane olajšave za vojaške obvezance, ki so člani Sokola Kraljevine Jugoslavije. Morajo pa dokazati, da so bili člani Sokola KJ najmanj pet let. Vštejejo pa se jim za sedaj tudi članska in naraščajska leta pri JSSS, Hrv. Sokolu, Srpskem Sokolu in Orlu. Zato je s tem zakonom postala točna evidenca moškega naraščaja, t. j. dečkov od 12. do 18. leta, velike važnosti. Za enkrat ne predpisuje Savez v tem pogledu nobenih točnih in določnih predpisov, naroča pa vsem župam točno evidenco naraščajnikov v tem pogledu, da bodo na podlagi te evidence imeli olajšave v vojaški službi. V ta namen se bo vodila pri župi matrika naraščajnikov. Kako jo boste vodili v društvu, vam bo naknadno sporočeno. Za sedaj se naprošajo vsi društveni matrikarji, da se žrtvujejo še za to delo in pošljejo župi tekom 1 meseca, najpozneje do 1. maja, točen seznam vseh naraščajnikov s sledečimi podatki: Krstno ime in priimek, rojstni dan, mesec in leto, pristojnost in od kedaj pri naraščaju — kar je najvažnejše. Po vpisu v župno matriko s ebo spis vrnil društvu. Nadaljno poslovanje napram župi bo obstajalo potem v mesečnih prijavah in odjavah naraščajnikov z navedenimi podatki. Prijava, ki se naj pošlje na navadnem dopisu, se bo po vpisu v župno naraščajsko matriko zopet vrnila društvu. Narasčajnik, ki je dopolnil 18. leto, se odjavi župi, obenem pa prijavi kot novi član z opombo, da je bil dosedaj naraščajnik.

II. ŽUPNA MATRIKA.

Da bo sistem matrik vsem jasen, še nekaj o župni matriki. Ta je nekaka kontrola nad društvenimi matrikami. Urejena je

po vzorcu društvene matrike, razdeljena po družtvih po abecednem redu, društva zopet po abecednem redu članstva. Pasivni kataster je po abecednem redu. Če član prestopi iz enega župnega društva v drugega, se prenese istotako njegov kartotečni list iz starega v novo društvo, med tem ko ostane pri društvu list v pasivnem katastru za vedno, razven če se je član povrnil v društvo. Mesečni prijavni listi od društev se v župi izpolnijo z novo kartotečno številko, ki jih savez za župe določi začetkom leta za vse leto. Ko je župni matrikar izstavil za nove člane nove kartotečne liste s prijavljenimi podatki ter izstople člane premestil v drugo društvo, ozir. jih vstavil v pasivni kataster, pošlje en izvod prijavnega lista saveznemu matrikarju, ki posluje na isti način, potrdi spisek ter ga vrne župi. Ta ga obdrži v zbiralki društvenih prijav, drugi izvod pa potrdi ter ga vrne z eventualnimi korekturami društvu.

Savezni kataster je evidenca vsega članstva Sokola in urejena po župnem vzorcu.

Končno se naprošajo vsi društveni matrikarji, da takoj urejajo svoje matrike, izpopolnijo in si preskrbijo vse podatke članstva, v kolikor jih imajo pomanjkljive, naročijo takoj tiskovine, ki bi jim v kratkem pošle, ter javijo ne glede na spiske, ki so bili zahtevani koncem februarja, vse nove in izbrisane člane, v kolikor tega še niso storili, za zadnje mesece preteklega leta posebej ter za letos posebej.

Župni matrikar.

Uprava Celjske Sokolske župe

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je na prvi konstitutirajoči seji imenoval naslednjo župno upravo:

Starešina Smertnik Jože, nam. st.: Poljšak Ferdo, Zagorje ob Savi, načelnik Jerin Lojze, načelnica Almira Gruden, prosvetar dr. Ervin Mejak, tajnik Čepin Franjo, blagajnik Vltavsky Bernard, matrikar Perc Stanko, zapisnikarica Debelak Zofka. Člani uprave: Dr. Dolničar Jože, dr. Hrašovec Milko; Kramar Josip, prof. Mastnak Martin, dr. Nendl Alojz, Sirec Drago, dr. Svetina Fran, (Št. Jurij), Vajt Ciril. Namestniki: Baša Alojz (Zidani most), Hofbauer Lojze (Hrastnik), Kurnik Tone (Velenje), Sušnik Mirko (Trbovlje), Vrečko Martin (Šoštanj), Uršič Alojz, peš. podpor., Celje.

Nadzorni odbor: Kralj Drago, Perc Karl, dr. Požar Joško, Šmid Franjo, Šmid Matko; nam.: Furlan Franjo (Laško), dr. Šašel Jože (Šmarje), Tiller Fran (Celje).

Na seji zbora društvenih načelnikov in načelnic v Celju dne

16. februarja 1930 se je konstituiral župni prednjaški zbor in nato župno načelnništvo, ki je sestavljeno: Načelnik Jerina Lojze, podnačelnik Poljšak Rudolf, načelnica Almira Gruden, podnačelnica Eliška Petriček (Žalec), tajnik Čepin Franjo, zapisničarica Križmanič Marjuči, statističarka Lojka Mimica, člana načelstva: dr. Dolničar Jože (Celje), Kužnik Dominik (Trbovlje).

Uprava društev Celjske Sokolske župe.

Na seji župne uprave dne 31. januarja 1930 oziroma v sejah 12. in 25. februarja so bile imenovane naslednje društvene uprave:

Braslovče. Starešina Lušin Lojze, podstarešina Omladič Jože, načelnik Omladič Tone, načelnica Maršič Olga, prosvetar Tomažič Maks, tajnik Pretner Franc, blagajnik Rössner Viktor; člani uprave: Krefl Viktor, Maršič Riko, Miklavžina Matija, Pauer Josip, Rak Francka, Rojšek Jakob, Strožer Konrad; nadz. odbor: Omladič Anton, Orehovec Viktor, Turk Anton.

Celje: Starešina: dr. Hrašovec Milko, podst. Sirec Drago, načelnik Poljšak Rudolf, načelnica Gruden Almira, prosvetar Pogacnik Janko, tajnik Novak Tine, blag. Naprudnik Drago; člani uprave: dr. Bavdek Jože, Dolžan Franjo, Grobelnik Anton, dr. Kolšek Davorin, Kresnik Anton (matr.), Križmanič Marjuči, Lojk Mimica, Matašič Emanuel, inž. Osvald Anton, Saksida Franjo, dr. Štempihar Juro, Trdina Nina; namestniki: Diehl Mira, Oblišer Hinko, Prelog Slavko, Pušnik Ciril; nadz. odbor: Čuš Franjo, Debelak Zofka, dr. Rajh Štefan, Zabukošek Maks.

Dol. St. Jurko Vitko, podst. Gnus Anton, nač. Dacar Viktor, načelnica Haler Pavla, prosv. Ferenčak Edo, čl. upr.: Dragar Nande, Gnus Stana, Kozole Peter, Sartory Emil; nadz. odbor: Roš Josip, Štravs Franc.

Gornjigrad. St. dr. Rak Janko, podst. Podbrežnik Franc, nač. Pelikan Andrej, na. Podbrežnik Milka, prosv. Korban Jos., tajnik in matr. Pleskovič Stanko, blag. Zuccon Grga; člani upr.: Košenina Minka, Moškon Stanko, dr. Rosina Ernest, Sameja Franc, Tratnik Anton, Žmavc Franjo; nadz. odb.: Kocbek Fran, Košenina Fran, Ribič Alfonz; nam.: Flux Franc, Podbrežnik Miči.

Hrastnik. St. Groznik Jože, podst. inž. Burger Silvin, nač. Završnik Albin, na. Bartolo Ivanka, prosv. Mahkota Milani, tajnik in matr. Slokan Lipe, blag. Hofbauer Lojze; člani uprave: Kerle Jakob, Šentjunc Alojzija, Velej Anton, nam. Čander Davorin, Dolanc Slavko, inž. Freyer, Kavšek Mirko, Kavžar S; nadz. odbor: Farčnik Ivo, Lebar Franjo, inž. Persoglio, Šikovec, nam. Lunder, Selan, Zamejec.

Laško. St. Križnik Otmar, podst. dr. Dmrovšek, Dominik, nač. Dragar Ludvik, na. Kačič Vera, prosv. Majer Ernst, tajnik Stanovšek Fortunat, blag. Furlan Franjo; člani uprave: Cilenšek Jože, Herlah Jože, Pintar Maks, Saks Franjo (matrikar), Stanič Stanko, Stegenšek Pepca, nam. Jerše Milko, Kotnik Jože, Rabič Pavla, Sedlaček Bogomir; nadz. odbor: Benko Vekoslav, Strekelj Vekoslav.

Mozirje. St. Kosem Karol, podst. Pušenjak, Ivo, nč. Blažič Ivan, na. Blaž Fanika, prosv. Širko Franc, tajnik Vajd Ivan, blag. Troger Jože; čl. uprave: Aubrecht Martin, Ermenc Pavla, Goričar Fanika, Klemenak Jože, Lampjut Ivan, Lipold Ivan, Miklavc Anton, Prislav Franc, Vičič Stanko (matr.); nam.: Kopitar Rok, Pistotnik Ivan; nadz. odbor: Goričar Bruno, Skubinič Anton.

Petrovče. St. Wudler Rudolf, podst. Vodenik Anton, nč. Pečar Srečko, na. Piano Ana, prosv. Godič Rudolf, taj. Dolinar Ivan, blag. Lovše Ivan; čl. u.: Bojec Štefanija, Kodrič Stanislav (matr.), Lapanja Andrej, Polanc Pepi, Sirše Franjo; nadz. odbor: Armič Jože, Teržan Franc.

Polzela. St. dr. Červinka Vid, podst. Sotlar Martin, načelnik Orešnik Franc, na. Orešnik Tončka, prosv. in tajnik Polanc Adolf, blag. Selšak Andrej; čl. u.: Cajnko Franc, Čmak Josip, Mešič Anton, Rojnik Josip, Završnik Karol; nadz. odbor: Orešnik Pavel, Simončič Maks.

Radeče. St. Baša Alojz, podst. Haler Žane, nač. Zahraštnik Ivan, na. Trepečnik Milči, prosv. Lubič Anton, tajnik Langer Franc, blagajnik Premerstein Robert; čl. u.: Cotman Slavko, Knez Rudolf, Koren Slavko, Kos Rozalija, Pešec Ivan, Plevel Drago, Prvanovič Milivoj; nam. Haler Valerija, Premerstein Anica, Razpotnik Srečko; nadz. odbor: Golouh Peter, Lindtner Robert, Moser Albert; nam. Trepečnik Bogomir.

Rimske toplice. St. Kuhar Zdravko, podst. Dvorak Karol, nč. Zupanc Jernej, na. Pukmajster Ela, prosv. in tajnik Šupanič Vinko, blag. Pevec Stanko; čl. u.: Helsberger Franc, Paradižnik Jože, Tičar Ferdo (matr.); nadz. odbor: Lapornik Jernej, Vokal Rudolf, Vorina Florijan.

Rogaška Slatina. St. dr. Kolterer Franjo, podst. Glinšek Iv., nč. Rataj Oskar, na. Košak Marija, prosv. Ahlik Jožica, tajnik Predan Rudolf, blag. Perger Ivan; čl. u.: dr. Brabec Karol (matrikar), Juvanc Albin, Matanič Ante; nam. Kamenšek Valerija, Šentjurec Stanko; nadz. odbor: Kurbus Tomo, Verstovšek Ivan.

Rogatec. St. Stefanciosa Tone, podst. Potočnik Rudolf, nč. Hudales Zoran, na. Potočnik Pavla, prosv. Stefanciosa Tone, tajnica Vodusek Anica, blag. dr. Ivanšek Fran; čl. u.: Magajna Jože, Marinc Andrej, dr. Ogorevc Martin, Osrečki Maks; nam.:

Čurin Klementina ml., Koprivnjak Martin, Ustar Franc; nadz. odbor: Maček Miha, Pen Martin, Stefanciosa Maks.

Šmarje pri Jelšah. St. dr. Šašel Josip, podst. Rihterič Peter, nč. Berce Raško, na. Brinar Vanda, prosv. Rozman Janko, tajnik Svetina Tone, blag. Smeh Polde; čl. upr.: Dežela Mirko, Habjan Marica, Lavrač Davorin (matr.), Mehtik Karlo, Pilko Franc, dr. Rupnik Srečko; nam.: Fendre Franc, Habjan Janko, Petriček Minka, Rakež Anica; nadz. odbor: dr. Hrašovec Šandor, Šumer Hinko, Tančič Oto.

Šoštanj. St. Rejec Franjo, podst. Kraigher Tone, nč. Grilec Konrad, na. Goričnik Ivanka, prosv. Rejec Franjo, tajnik Burdian Franc, blag. Natek Franto; čl. u.: Koritzky Luce, Košan Pepca, Lesjak Jurč, Movh Tone, Novak Tone, Senica Ivan, Volk Jakob, Zalar Matko; nam.: Cerovšek Miha, Farkuš Franc, Fuchs Beno, Karnovšek Angela, Košan Ivan, Kuder Franc, Robinščak Srečko, Volk Miloš, Weingerl Josip; nadz. odbor: Svet Ivo, Vrečko Martin, Zalar Stane, Zavadlav Ignac; nam.: Oblak Franc, Šmid Šime, Šumer Ivan. Izven odbora: Bajt Tone, dram. odsek, Janežič Gusta, gospodarica Sok. doma, dr. Medic Stane, zdravn. odsek in Vrabič Ferdo, gospodar.

Št. Jurij ob juž. žel. St. dr. Svetina Fran, podst. Maštnak Fran, nč. Rongador Jožef, na. Gruden Marica, prosv. Hajnšek Ivan; čl. u.: Bolka Ernst, Drofenik Jože, Florijan Franc, Obersnel Franc, Seručar Franc, Smole Ferdo, Zdošek Marija, Zupanc Josip, Žagar Franc; nam.: Koprivšek Franc, Puhlin Ivan; nadz. odbor: Petkovšek Valentin, Schreiner Mila.

Št. Pavel pri Preb. St. Vedenik Ivan, podst. Sadnik Julče, nč. Kotnik Ivan, na. Zabovnik Pavla, prosv. Zaveljčina Jernej, tajnik Košutnik Silvo, blag. Sente Franjo; čl. u.: Cizej Adolf, Derča Franc, Kupec Vinko, Lavrič Franjo, Skok Ignac, Vozelj Joško, Zaveljčina Anči, Žgank Pepi; nadz. odbor: Planer Albert, dr. Tajnšek Vinko.

Sv. Peter v Sav. dol. St. Srebotnjak Ivo, podst. Četina And., nč. Dagian Hinko, na. Kobljar Marija, prosv. Mohorčič Božo, tajnik Rebolj Ivan, blag. Opresnik Lojzka; čl. u.: Jugovič Vilko (matr.), Koller Julka, Škrabar Franc; nam.: Puncer Avgust, Tavčar Matevž, Ušen Franc; nadz. odbor: Kobljar Zvonko, Šribar Edo, Ušen Terezija.

Trbovlje. St. Sušnik Mirko, podst. Pavlin Vinko, nč. Kužnik Dominik, na. Paradiž Ivanka, prosv. Vončina Edgar, tajnik Pleskovič Ivo, blag. Persoglio Ivan, matrikarica Plavšak Martica; čl. u.: Feštajn Franjo, Flegar Tone, Gonelli Rudolf, Gorpevšek Josip, Hlastan Slavko, Jesih Adolf, Letnik Jože, Odlazek Leopold, Plavšak Robert, Rainhofen Leopold, Rupnik Karol, Štih Erna, Volčanšek Franjo; nam.: Bizjak Mirko, Perme Fra-

njo; nadz. odbor: Letnik Franjo, Požun Edvard, Toman Vilko; nam.: Železnik Franjo.

Vojnik. St. Jankovič Pero, podst. Sinigoj Julko, nč. Škerbič Miroslav, na. Cetin Jožica, prosv. Lapajne Ivo, matrikarica Jankovič Mira; čl. u.: Gorečan Ivan, Jerala Janko, Kramar Ant., Kvač Marica, Zupanek Rudolf; nadz. odbor: Brezovnik Tončka, Čonč Franjo.

Vransko. St. dr. Šerko Edvard, podst. Oset Franc, nč. Jelen Leopold, prosv. Rožanc Franc, tajnica Špan Mara, blag. Krajc Ivan; čl. u.: Kladnik Marta, Košenina Karol, Lavrič Josip, Pečovnik Simon, Sevnik Julij (matr.), Stober Luka.

Zagorje ob Savi. St. Poljšak Ferdo, podst. Korbar Dragotin, nč. Klun France, na. Fanči Žitnikova, prosv. Košmrl Vinko, tajnik Jugovič Jurij, blag. Majer Anton; čl. u.: Ahčan Rudolf, Kolenc Lojze, Levstik Janko, Mrnuh Ivan, Mrnuh Polde, Rak Justi, Saks Slavoj, Šulin Matko, Weinberger Mirko; nam.: Adamič Arnošt, Firm Ivan, Grm Jože, Jesenšek Tone, Kalan Jože; nadz. odbor: Firm Ignac, Helmih Julij, Lazar Miloš; nam.: Godina Srečko, Juvan Franc, praporščak Turk Joža, nam. Firm Ivan.

Žalec. St. Senica Vilko, podst. Birsa Edo, nč. Zajc Konrad, na. Petriček Lizi, prosv. Pivč Maks, taj. Knapič Viktor, blag. Bošnjak Martin; čl. u.: dr. Jošt Zoran, Marovt Ivan, Mikuš Milica (matrikarica), Pilih Viktor, Privošnik Anton, Zemljak Vera; nadz. odbor: Aubrecht Josip, m. ph. Pavčič Bono, Pikel Franc.

Iz župne uprave in načelnišтва

Bratska društva opozarjamo na točke 5. do 10. društvenih pravil, objavljenih v Sokolskem glasniku št. 5. z dne 21. marca 1930. Tamkaj je jasno obrazloženo postopanje pri sprejemanju novega članstva. Z ozirom na točko 6 lit. 1) priporočamo bratskim društvom, da si omislijo prijavnice, kjer naj bodo navedeni razun imena in poklica tudi rojstni in domovinski podatki, je-li že bil član (ica) društva, kje in kedaj in dr. Dostikrat pisnene prijave poedincev niso popolne in ne vsebujejo najpotrebnejših podatkov. Umevno, da mora prijavljeni prijavnico lastnoročno podpisati, kakor to predpisujejo pravila. Važen je tudi odst. 8. iste točke.

Župa opaza, da se nekatera društva ne ozirajo na termine, ki jim jih je stavila župa v raznih okrožnicah in dopisih. Ker

mora župna uprava do določenega časa predložiti Savezu poročilo za vsa župo, se radi zavlačevanja odgovorov po nekaterih društvih otežkoča delo župne uprave. V krajih, kjer opravlja tajniške in slične posle učiteljstvo, naj društvena uprava pravočasno skrbi, da za dobo počitnic, ko učiteljstvo odpotuje, prevzame te posle namestnik. Po nekod smo doživeli, da društva tisti čas niso upravno ničesar storila.

Savez je predpisal, da morajo imeti vsa društva zapisnik o došlih in odposlanih dopisih (**vložni zapisnik**). Kjer še to ni upeljano, se naj uvede naknadno. Stvar tajnika je, da si zapisnik uredi, kakor najbolje misli.

Predpisani so enotni društveni **žigi**, ki so enaki župnim, samo da se odtiskujejo v vijoličasti barvi. Župa odtiskuje v zeleni, Savez v rdeči barvi. V isti barvi naj bodo tudi nazivi na poslovnih papirjih in kuvertih. Ko bo pošla stara zaloga, upoštevajte pri novi nabavi savezni predpis.

Dobivamo vprašanja radi legitimacij za one člane telovadce, ki odhajajo k vojakom. Takih tiskovin nimamo. Društva naj tem bratom izdajo potrdila, da so izpolnili pogoje, kakor jih predvideva naredba ministrstva vojske in mornarice o vojaških olajšavah za člane Sokola kraljevine Jugoslavije.

Razne potrebščine, kakor žige, znake, legitimacije, matične izkaze in kartoteke, zdravniške liste, note, proste vaje itd. naročajo društva odslej direktno pri Jugoslovnski Sokolski Matici v Ljubljani. Pri župi se naroča le to, kar je župa sama izdala, na primer župne proste vaje (letos za deco), župne vestnike in enako. Edino mesečne statistične izkaze o obisku telovadbe bo poslala župa društvom.

Za prvo četrtletje so izostali **statistični** izkazi, ker župa ni bila na jasnem, jih bo li sama izdala ali se bodo dobili pri Jugoslovnski Sokolski Matici. Sedaj je odločeno, da si mora župa tiskovine nabaviti pri JSM, kjer jih je medtem že tudi naročila. Ko jih dobi, jih bo poslala društvom. Društvene funkcionarje, zlasti načelnike, načelnice in prosvetarje opozarjamo, da bo treba te izkaze poslati za vse minule mesece letošnjega leta.

Savezna uprava je znižala garancijski prispevek od Din 20 na Din 10 za člana in članico. Tako bodo morala ona društva,

ki do danes niso plačali nikakega prispevka, plačati v garancijski fond Din 10, ker je ta polovica zapadla, že dani v plačilo. Savézni davek znaša za leto 1930 Din 10 za člana (ico), župni Din 5, prispevek v poškodbeni fond Din 1, razun tega je plačati na župnem porezu tudi za vsakega naraščajnika in naraščajnico letno Din 5. Na podlagi navedenega si lahko društvena uprava izračuna, koliko doiguje na organizacijskih prispevkih za leto 1930. Savezu in župni

Letošnji **župni zlet** bo 15. junija v Celju. Vsakemu članu in članici je znano, da je župni zlet obvezen za vsa v župi v člani njena društva. Ta dolžnost veže vsakega posameznika, vsako posameznico in ni takega značaja, da se je ne bi moglo izvršiti. Treba je le dobre volje. Brez volje ni uspeha, ni napredka. Z malodušnostjo škodujete sebi, še bolj naši skupnosti. Ker si te sramote ne boste hoteli naprtiti, boste prišli gotovo vsi na zlet.

Društvena načelništva opozarjamo na zadnji odstavek § 25. društvenih pravil. Vse **društvene prednjačke zборе** mora odobriti župno načelništvo. Dosedaj nam je poslalo listo društvenega prednjačkega zbora samo dvojje društev.

Na vsesokolskem zletu v Beogradu bodo nastopili **starejši bratje** z vajami s palicami. Bratska društva pozivamo, da organizirajo take oddelke. Zlasti pri društvih z večjim številom članstva je to prav lahko izvedljivo. Župa namerava s to točko nastopiti na župnem zletu v Celju. Nekateré župe so s temi oddelki častno nastopile, častno naj nastopi tudi naša. Starejši bratje, zopet v telovadnice!

Župno načelništvo je sklicalo na nedelji, 16. in 23. marca celodnevna **delavna sestanka društvenih prednjakov in prednjačic**. Na prvem sestanku je bilo navzočih 31 bratov iz 20 in 17 sester iz 10 društev, na drugem 30 bratov iz 18 in 19 sester iz 12 društev. Oddaljeni Gornjigrad, od koder je dohod spojen z znatno zamudo časa, je bil obakrat zastopan. Izjemo sta delali društvi Dol in Vojnik, ki nista bili niti enkrat zastopani. Braslovče je vzdržalo le na prvem sestanku, na drugem se nismo videli.

Pod vodstvom saveznega prednjaka brata Vrhovca so se predelale vaje za vse oddelke. Kdor je bil navzoč na obeh se-

stankih, je po končanih vajah moral obvladati snov, potrebno za uspešno vežbanje posameznih oddelkov vsaj v prostih vajah. Kmalu bo župni zlet v Celju, za tem vsesokolski zlet v Beogradu. Ne vemo, kaj mislijo društva, ki so poziv župnega načelnništva krátkomalo prezrli. Morda menijo, da se bo njihova nedelavnost v telovadnicah in odsotnost na naših skupnih javnih nastopih tudi v bodoče mirno motrila?

Slednjic opozarjamo še na sklep župnega prednjačkega zbora z dne 16. II. t. l., da društvom ni dovoljeno pred župnim in vsesokolskim zletom prirejati nastope, na katere bi vabila ko sodelovanju sosedna društva. Svoj domači nastop lahko priredijo, toda brez pomoči sosednjih društev.

Moška in ženska deca nastopi na župnem zletu korporativno le iz sosednjih društev. Iz ostalih društev se bo omejila udeležba na gotovo število.

Uprava in načelnništvo župe.

Društvena načelnništva opozarjamo na zadnji odstavek § 25 društvenih pravil. Vse društvene prednjačke zbere mora odobriti župno načelnništvo. Župno načelnništvo je poslalo listo društvenega prednjačkega zbora samo dvoje društev.

Na vsesokolskem zletu v Beogradu bodo nastopili starši družin, ki so v zvezi s palicami. Bratska društva pozivamo, da or- ganizirajo take oddelke. Klasi pri društvih s večjim številom članov.

Nastopi na župnem zletu v Celju. Nekatere župe so s temi nastopi na župnem zletu v Celju. Nekatere župe so s temi nastopi na župnem zletu v Celju. Nekatere župe so s temi nastopi na župnem zletu v Celju.

ZVEZNA TISKARNA

CELJE, STROSSMAYERJEVA UL. 1

priporočila

Sokolskim društvom lepake, vabila za vse prireditve ter vse druge tiskovine v moderni obliki in po konkurenčni ceni.

RAZPIS.

Župna uprava razpisuje službo župnega prednjaka. Prošnje je vložiti do 10. aprila t. l. Plača po dogovoru, nastop službe takoj.

Župna uprava.

Ustanovljena leta 1881.

Celjska posojilnica d. v Celju

Celje

---

v lastni hiši Narodni dom

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodneje, nudi popolno varnost in izplačuje točno. Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100,000.000.— še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14,500.000.—.

P O D R U Ž N I C I : 4-1

MARIBOR

ŠOŠTANJ

Aleksandrova cesta št. 11.

(v lastni hiši)

Magnezijo v kockah za telovadbo

Fotografske aparate in vse potrebščine

Kino projekcijske aparate kakor tudi

Kino snemalne kamere

Opremo za lekarnico v telovadnici

dobite v

DROGERIJI

‘SANITAS’

CELJE

Aleksandr. ul. 5

4-1

LJUBLJANA

Dunajska cesta 5

Delniška družba PIVOVARNE
„Union“ Ljubljana

Pivovarna in sladarna — to- | Podružna pivovarna (preje
varna za špirit in kvas v | T. Götz) v Mariboru
Ljubljani I. poštni predal 45

priporoča svoje izborne izdelke in sicer :

svetlo in črno pivo v sodih in
steklenicah

Pekovski kvas

Čisto rafiniran špirit

Telefon: Ljubljana 2310 in 2311
Maribor 23

Brojavi: Pivovarna Union Ljubljana
Pivovarna Union Maribor

4-1

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica Din 50,000.000
Rezervni zaklad okoli Din 10,000.000

Centrala:

Ljubljana: Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Logatec Maribor,
Metković, Novi Sad, Novo mesto, Prevalje, Ptuj, Rakek, Sarajevo,
Slovenjgradec, Split, Trst. 4-1

Brzovjavni naslov: BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503 in 504.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Lekarna „Pri Mariji Pomagaj“

Velika zaloga vsakovrstnih zdravil. — Medicinalna vina, konjak, mineralne vode, obvezila, kozmetična sredstva itd. — Oddaja zdravila na recepte vseh bolniških blagaj. — Razpošilja po pošti tudi najmanjše količine.

Mr. Ph. Andro Posavec, Celje, Glavni trg 11
(poleg župne cerkve) 4-1

Telefon št. 104

Telefon št 104

Gledališki frizer za dame in gospode

R. GROBELNIK, Celje

Trajna ondulacija, ki traja zajamčeno dolgo. — Cene pavšalne.
Masaža — Posoja lasulje. — V zalogi potrebščine za šminkanje,
krep, šminka, masaža. 1-1

Kleparstvo in vodovodne inštalacije

FRANJO DOLŽAN, CELJE, Za Kresijo

se priporoča vsem bratom, kakor tudi društvom, da se pri event. potrebi zgoraj omenjenih strok obračajo nanj.

Postrežba točna in solidna.

Cene zmerne.

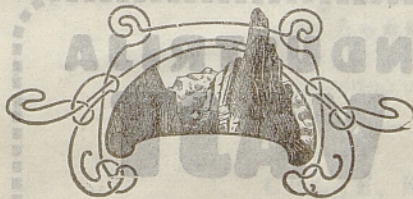
Proračuni vedno na razpolago.

1-1

Trgovina špecerijskega blaga in vseh vrst delikates

KARL LOIBNER

CELJE, („Pri zvoncu“), Kralja Petra cesta

S. Holobar

slikar 1-1

Celje, Za kresijo 4a

Slikanje cerkva, dvoran, sob ter gledaliških odrov v poljubnem slogu in najmodernejši izpeliavi. — Tehnika v radiranju in stranju.

Posebni oddelek: Črkoslikarstvo na steklo, pločevino i. t. d.

Svetlobne reklame. DUCO-ličenje avtomobilov in vseh drugih vozil. — Vzorci, proračuni na razpolago.

Prepričajte se! Cenj. občinstvu na znanjam, da imam v svoji hiši v Celju, Kralja Petra c. 37

lastno mesarijo, prekajevalnico in gostilno pri „JELENU“

z izborno kuhinjo. Cene konkurenčne. Specijaliteta blaga zajamčena. Prodaja blaga na drobno in debelo.

Se priporoča

1-1 JOSIP GORENJAK.

Modna in konfekcijska trgovina
DRAGO CERLINI

Celje, Glavni trg št. 14
Industrija kravat Celje, Glavni trg
štev. 17

1-1

Ustanovljena 1670.

Ustanovljena 1670.

STARA LEKARNA PRI „ORLU“

4-1 MR. PH. IVO TONČIČ, CELJE
GLAVNI TRG ALEKSANDROVA ULICA

PLETILNA INDUSTRIJA
CIRIL VAJT
CELJE

Priporoča se delikatesna trgovina in zajutrkovalnica

Roza Zamparutti

CELJE, ALEKSANDROVA UL. 7

Turistovske potrebščine, kot nahrbtnike, palice, dalje potne kovčege (kofre) in košare, nagrobne vence, ribarske predmete ima vedno in po najnižjih cenah v zalogi trgovina z galanterijo

1-1

Kramar & Mislej

CELJE, (PREJ PRICA & KRAMAR)

STROKOVNO PUŠKARSKO-TEHNIČNA DELAVNICA

ALBERT RUTAR,
CELJE, DRAVSKA BANOVINA

1-1

Zaloga prvorazrednih lovskih pušk, municije i. t. d.

Najboljše in najcenejše

je le **češko** in **angleško** sukno za moške in volneno za damske obleke, katero se dobi vedno v veliki izbiri po znižani konkurenčni ceni v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik

1-1

CELJE, Kralja Petra cesta štev. 5.

Zaloga vseh sokolskih potrebščin.

Modni salon za gospode

Maks Zabukošek

Celje, Cankarjeva ulica 2

Priporoča sokolske kroje
in civilne obleke.

1-1

[Priporočila in izdelave za sokolske kroje v Celju]

39

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarno-
varnem zavodu, ki že obstoja 64 let

Celjska mestna hranilnica

v **CELJU, KREKOV TRG** (v lasni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča ter
naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri.

Vse prošnje rešuje brezplačno.

Za hranilne vloge jamči poleg premoženja hranilnice
še mesto Celje
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Urejuje **Lojze Jerin**. — Izdaja za Sokolsko Župo Celje **Franjo Čepin**. — Za Zvezno tiskarno **Milan Četina**.